Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

# SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

2.11.2026. - 6.11.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE



**Sarajevo, 9.11.2026. godine**

# SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
## 30.10.2026. - 6.11.2026.

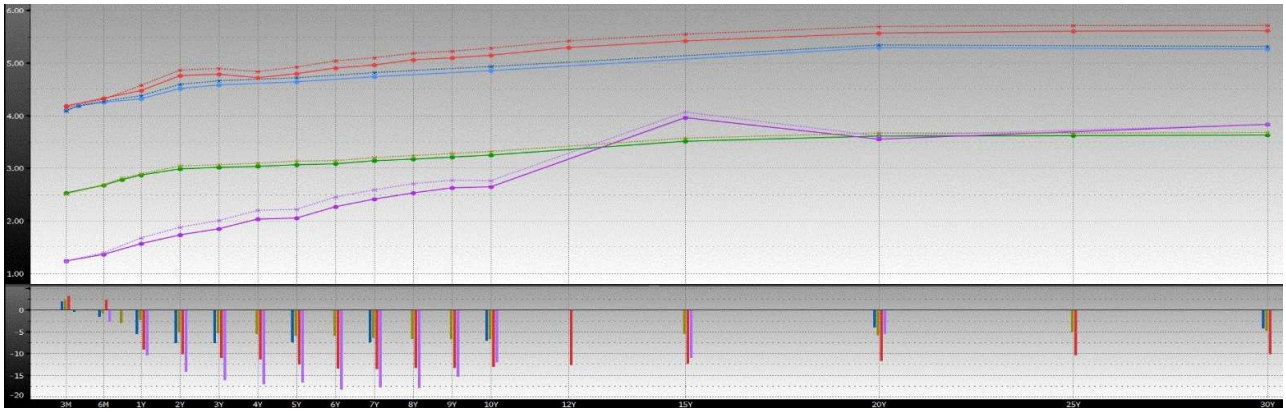
*Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice*

| Prinosi | Eurozona | | | | SAD | | | | Velika Britanija | | | | Japan | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 30.10.26 | - | 6.11.26 | | 30.10.26 | - | 6.11.26 | | 30.10.26 | - | 6.11.26 | | 30.10.26 | - | 6.11.26 | |
| 2 godine | 3,06 | - | 3,04 | ↘ | 4,59 | - | 4,51 | ↘ | 4,87 | - | 4,77 | ↘ | 1,88 | - | 1,74 | ↘ |
| 5 godina | 3,17 | - | 3,13 | ↘ | 4,72 | - | 4,64 | ↘ | 4,93 | - | 4,80 | ↘ | 2,23 | - | 2,06 | ↘ |
| 10 godina | 3,35 | - | 3,32 | ↘ | 4,93 | - | 4,86 | ↘ | 5,28 | - | 5,15 | ↘ | 2,78 | - | 2,65 | ↘ |

*Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise*

| Dospijeće | Prinosi | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 30.10.26 | - | 6.11.26 | |
| 3 mjeseca | 2,528 | - | 2,549 | ↗ |
| 6 mjeseci | 2,674 | - | 2,676 | ↗ |
| 1 godina | 2,910 | - | 2,874 | ↘ |

*Grafikon 1: Prikaz krivih prinosa državnih obveznica*



Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 6.11.2026. godine (pune linije) i 30.10.2026. godine (isprekidane linije).

## EUROZONA

Prinosi njemačkih državnih obveznica tokom sedmice zabilježili su smanjenje duž cijele krive prinosa nakon pada dionica tehnoloških kompanija i povećanja potražnje za državnim vrijednosnim papirima.

Predsjednica ECB-a Lagarde izjavila je da je ovogodišnje ljeto upozorenje Europi kako bi se bolje zaštitila od globalnog zagrijavanja i time povezanih finansijskih gubitaka i izgradila fleksibilniji energetski sistem. Troškovi klimatskih promjena rastu, tako da će buduće šokove biti teže apsorbovati. Predsjednica je također izjavila da će ažurirane decembarske projekcije pomoći u odluci hoće li ECB povećati kamatne stope u decembru.

Članica Uprave ECB-a Schnabel izjavila je da europske vlade moraju konsolidovati javne finansije i odbiti deregulaciju finansijskog sektora kako bi ECB bila u poziciji da postigne cilj monetarne politike. Smatra da je ECB trenutno dobro pozicionirana da riješi izazov visoke inflacije s obzirom na to da su inflacijska očekivanja iznad ciljne vrijednosti.

Predsjednik Deutsche Bundesbank Nagel izjavio je da će kamatne stope u decembru najvjerovatnije opet biti povećane s obzirom na to da se inflacija ubrzava.

Guverner Banque de France Moulin ponovo je naglasio da Francuska mora donijeti budžet do kraja godine, upozorivši da će daljnji rast prinosa na francuske obveznice negativno uticati na ekonomiju. Neizvjesnost u vezi s budžetom ključan je faktor koji ubrzava rast prinosa. Kada je u pitanju inflacija u eurozoni, smatra da je daleko iznad cilja od 2%, ali da još nema negativnog uticaja na širu ekonomiju.

**Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)**
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Član Upravnog vijeća ECB-a Sleijpen izjavio je da sekundarni efekti inflacije još nisu vidljivi te da restriktivnija monetarna politika usporava ekonomiju eurozone.
Član Upravnog vijeća ECB-a Kocher izjavio je da će kamatne stope biti povećane na sjednici u decembru, ako trenutni ekonomski uslovi do tada ostanu nepromijenjeni. Smatra da je potrebno osigurati da inflacija ne postane ukorijenjena s obzirom na to da su inflacijski rizici povišeni.
Glavni ekonomista ECB-a Lane izjavio je da će ECB analizirati sve podatke koji pristignu do decembarske sjednice Upravnog vijeća, kako bi odlučila o daljnjem kretanju kamatnih stopa. Lane smatra da monetarna politika mora osigurati da ovaj energetski šok ostane ograničenog efekta na ekonomiju.
Kako je i očekivano, jedina dva kandidata za nasljednika predsjednice ECB-a Lagarde su Španac Hernandez de Cos i Holanđanin Knot.

***Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu***

| Red. br. | Ekonomski indikatori | | Očekivanje | Stvarno stanje | Prethodni period |
|---|---|---|---|---|---|
| **1.** | Inflacija - eurozona (prelim.) | OKT | 4,0% | 4,0% | 3,8% |
| **2.** | Temeljna inflacija - eurozona (prelim.) | OKT | 2,5% | 2,5% | 2,5% |
| **3.** | Industrijska proizvodnja - Njemačka | SEP | -0,1% | 0,7% | 1,0% |
| **4.** | Industrijska proizvodnja - Francuska | SEP | -0,3% | -1,3% | 0,2% |
| **5.** | PMI prerađivačkog sektora - eurozona | OKT | 52,4 | 52,7 | 52,9 |
| **6.** | PMI uslužnog sektora - eurozona | OKT | 51,7 | 51,4 | 53,0 |
| **7.** | Kompozitni PMI - eurozona | OKT | 51,9 | 51,7 | 53,1 |

## SAD

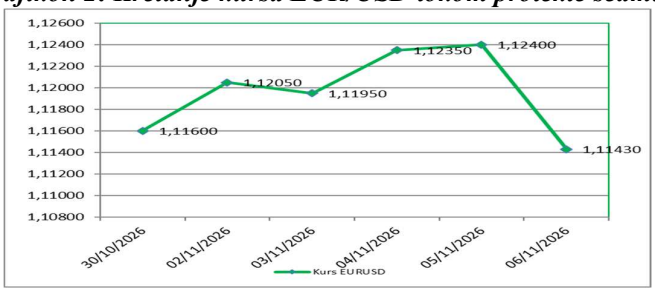
Prinosi američkih državnih obveznica tokom sedmice zabilježili su smanjenje duž cijele krive prinosa nakon pada dionica tehnoloških kompanija i povećanja potražnje za državnim vrijednosnim papirima.
Predsjednik Feda u New Yorku Williams izjavio je da je inflacija apsolutno previsoka, ali da su inflacijska očekivanja dobro usidrena. Naveo je da Fed prikuplja informacije do sjednice 9. decembra 2026. godine, na kojoj će, kako tržište očekuje, biti donesena odluka o povećanju kamatne stope za 25 baznih poena, s trenutnom vjerovatnoćom od 80%. Predsjednik Feda u St. Louisu Musalem smatra da se inflacija mora vratiti na nivo od 2% kako bi se maksimizirala zaposlenost.
Predsjednica Feda u San Franciscu Daly izjavila je da smanjenje inflacije mora biti prioritet monetarne politike s obzirom na to da je tržište rada stabilno. Očekuje da će monetarna politika biti još restriktivnija, a da će se o vremenu i obimu povećanja kamatnih stopa tek odlučivati.
Zvaničnica Feda Hammack izjavila je da je inflacija previsoka i da su postepena povećanja kamatne stope poželjnija za ekonomiju i finansijski sistem. Smatra da se uloga USD u globalnom finansijskom sistemu neće uskoro mijenjati te da je njegova snaga u vladavini prava, nezavisnom Fedu i jakom finansijskom tržištu.
Zvaničnik Feda Barkin dijeli mišljenje s kolegicom Hammack o postepenim povećanjima kamatnih stopa s obzirom na to da je inflacija previsoka, da se ne smanjuje te da je trenutno najveći rizik za ekonomiju.
Analitičari smatraju da će nezavisnost Feda biti ojačana s obzirom na rezultate međuizbora, jer predsjednik Trump više nema kontrolu nad Kongresom i Senatom SAD te ne može samostalno otpuštati članove FOMC-a.
Predsjednik Trump izjavio je da bi SAD imale uravnotežen budžet kada bi Fed snizio kamatne stope. Američki savezni budžetski deficit za fiskalnu 2026. godinu, koja je završila 30. septembra, zvanično je iznosio 1.992 milijarde USD, dok su troškovi kamata na ukupan dug 1.100 milijardi USD.

**Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)**
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

*Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD*

| Red. br. | Ekonomski indikatori | | Očekivanje | Stvarno stanje | Prethodni period |
|---|---|---|---|---|---|
| **1.** | Stopa nezaposlenosti | OKT | 4,2% | 4,1% | 4,2% |
| **2.** | Fabričke narudžbe | SEP | 1,2% | 1,8% | 0,3% |
| **3.** | Narudžbe trajnih dobara | SEP | 1,8% | 1,9% | 0,1% |
| **4.** | Potrošačko raspoloženje - Univerzitet Michigan (prelim.) | NOV | 48,0 | 51,0 | 48,0 |
| **5.** | PMI prerađivačkog sektora | OKT | 56,0 | 54,9 | 55,9 |
| **6.** | PMI uslužnog sektora | OKT | 57,9 | 56,1 | 58,8 |
| **7.** | Kompozitni PMI | OKT | 57,3 | 55,9 | 58,4 |
| **8.** | ISM PMI prerađivačkog sektora | OKT | 54,5 | 55,5 | 54,5 |
| **9.** | ISM PMI uslužnog sektora | OKT | 54,8 | 54,5 | 54,9 |
| **10.** | Saldo trgovinskog bilansa u mlrd. USD | SEP | -107,9 | -105,0 | -105,7 |

*Grafikon 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice*




USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen s nivoa od 1,1160 na nivo od 1,1143.

## VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica na sedmičnom nivou zabilježili su smanjenje duž cijele krive prinosa nakon pada dionica tehnoloških kompanija i povećanja potražnje za državnim vrijednosnim papirima.

**BoE je, kako se i očekivalo, donijela odluku o povećanju referentne kamatne stope za 25 baznih poena, sa 3,75% na 4,00%.** Odluka o povećanju bila je jednoglasna, s tim što je članica MPC-a Mann glasala za povećanje od 50 baznih poena. Guverner BoE Bailey izjavio je da ovo povećanje najvjerovatnije nije posljednje, osim ako se rat u Iranu brzo završi. Smatra da nije neizbježno da dođe do dužeg niza povećanja kamatne stope, iako vidi argumente za daljnja povećanja. Također smatra da će rizici sekundarnih efekata inflacije ostati duže i da će se inflacija vratiti na ciljni nivo u III kvartalu 2028. godine. Smatra da trenutna inflacija nije trajna, ukorijenjena i normalizovana pojava u ekonomiji.

BoE očekuje ekonomski rast u 2026. godini na nivou od 1,6%, dok u 2027. i 2028. očekuje 1,3% i 1,2%, respektivno. Ostali članovi MPC-a u svojim su izjavama potencirali visoku inflaciju i potencijalna povećanja referentnih kamatnih stopa, iako neki upozoravaju da ovo nije početak novog ciklusa povećanja.

Glavni ekonomista BoE Pill je izjavio da Velika Britanija neće svjedočiti ponavljanju agresivnih povećanja kamatnih stopa kao što je to bilo u 2022. godini. Smatra da će se u narednim sedmicama pratiti podaci i onda odlučiti hoće li biti još jednog povećanja ili ne. Napomenuo je da bi kamatna stopa u budućnosti mogla ostati nepromijenjena ili čak smanjena, ako bi bilo primjetno usporenje ekonomskog rasta ili značajno slabljenje sekundarnih efekata inflacije.

Ured za budžetsku odgovornost očekuje pad stope štednje domaćinstava sa 5,60% u 2025. na 0,60% u 2031. godini, jer će domaćinstva manje štedjeti kako bi održala potrošnju uz pad raspoloživih dohodaka. BoE neće prodavati državne obveznice s dospijećem od 2049. do 2071. godine, čime se odlaže priznavanje nerealizovanog gubitka od oko 70 milijardi GBP. BoE je u periodima krize kupila vrijednosne papire u iznosu od 120 milijardi GBP, a njihova trenutna tržišna vrijednost iznosi 50 milijardi GBP.

**Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)**
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

*Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za Veliku Britaniju*

| Red. br. | Ekonomski indikatori | | Očekivanje | Stvarno stanje | Prethodni period |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | PMI prerađivačkog sektora | OKT | 52,8 | 52,8 | 51,9 |
| 2. | PMI uslužnog sektora | OKT | 53,1 | 52,8 | 52,1 |
| 3. | PMI građevinskog sektora | OKT | 46,5 | 43,6 | 46,1 |
| 4. | Kompozitni PMI | OKT | 53,1 | 52,9 | 52,0 |
| 5. | Promjena u deviznim rezervama BoE u mlrd. USD | | - | -2,23 | -6,01 |

Tokom protekle sedmice GBP je neznatno deprecirala prema EUR, pa je kurs EUR/GBP zabilježio povećanje s nivoa od 0,83327 na nivo od 0,83453. U odnosu na USD, GBP je također neznatno deprecirala, pa je kurs GBP/USD smanjen s nivoa od 1,3391 na nivo od 1,3352.

## JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica na sedmičnom nivou snažno su smanjeni duž cijele krive prinosa: na kratkom dijelu za 14, srednjem za 17 i dužem za 13 baznih poena. Prinosi su rasli u ponedjeljak i srijedu, dok su smanjeni u četvrtak i petak. Najveći dio smanjenja desio se u petak, kada je rasprodaja tehnoloških dionica povećala potražnju za državnim obveznicama kao sigurnom imovinom.
Nikkei 225 je na sedmičnom nivou oštro pao za 9,25%, na 57.434,77 poena, zabilježivši pad u svakoj sesiji. Pad je bio najizraženiji kod tehnoloških dionica.
BoJ je ocijenila da je postignut postepen napredak u usidravanju temeljne inflacije oko 2,0% i da bi povećanja kamatne stope vjerovatno ublažila cjenovne pritiske i podržala potrošnju. Navela je da smanjivanje broja stanovnika otežava snažan rast potrošnje, što sugeriše da njena slabost sama po sebi ne mora ukazivati na slabljenje tražnje domaćinstava. Zapisnik sa septembarske sjednice MPC BoJ pokazao je intenzivnu diskusiju o nivou neutralne kamatne stope, koja nije ni restriktivna ni stimulativna za ekonomiju, te o narednim koracima monetarne politike i važnosti stabilizacije inflacije na nivou od 2,0%.
Guverner BoJ Ueda izjavio je da nije jasno koliko dugo će inflacija ostati na ciljanom nivou od 2,0% i da je potrebno zadržati je na tom nivou u narednim godinama kroz odgovarajuće prilagođenje monetarne politike. Ocijenio je da su inflatorni rizici porasli, ali očekuje da temeljna inflacija ostane blizu 2,0%. Dodao je da bi u slučaju ponovnih velikih šokova možda bilo potrebno ponovo koristiti nekonvencionalne mjere.
Ministrica finansija Katayama izjavila je da su vlasti spremne reagovati na haotična i prekomjerna kretanja na deviznom tržištu, u skladu sa zajedničkom izjavom SAD i Japana. Ministar ekonomije Kiuchi izjavio je da vlada poštuje politiku BoJ-a o prodaji ETF-ova i da proglašenje kraja deflacije i dalje treba pažljivo razmotriti, što ukazuje na želju vlade da ne ograniči ekspanzivnu fiskalnu politiku.

*Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan*

| Red. br. | Ekonomski indikatori | | Očekivanje | Stvarno stanje | Prethodni period |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | S&P Global PMI prerađivačkog sektora (finalno) | OKT | | 53,3 | 54,1 |
| 2. | S&P Global PMI uslužnog sektora (finalno) | OKT | | 51,7 | 51,3 |
| 3. | S&P Global PMI kompozitni (finalno) | OKT | | 52,1 | 52,3 |
| 4. | Nominalne plate (G/G) | SEP | 3,8% | 4,6% | 3,9% |
| 5. | Realne plate (G/G) | SEP | 1,3% | 2,2% | 1,6% |

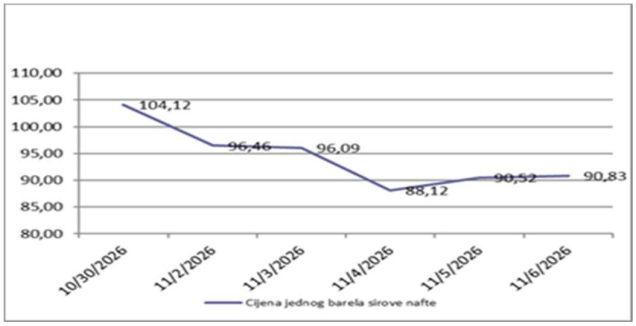
JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR i USD. Kurs EUR/JPY porastao je sa 175,78 na 176,65, a USD/JPY sa 157,56 na 158,48.

**Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)**
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

# NAFTA I ZLATO

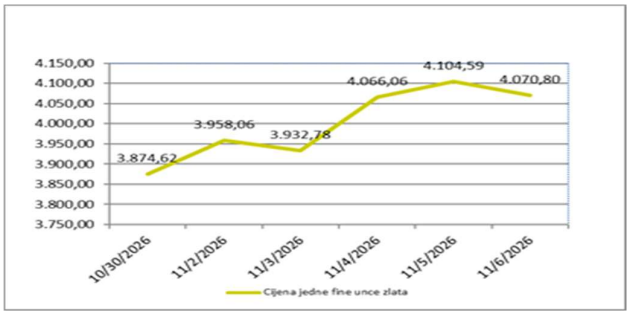
Na otvaranju tržišta u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 104,12 USD (EUR 93,30).
Na početku sedmice cijena nafte je snižena uslijed optimizma da bi diplomatski razgovori na relaciji SAD-Iran mogli rezultirati mirovnim sporazumom. Iranski vođa je dao saglasnost da se otvore razgovori o postizanju sporazuma.
Utorak je obilježio blagi pad cijene nafte jer je tržište pozitivno reagovalo na vijesti o napretku diplomatskih pregovora između SAD i Irana uz posredovanje Katara, što je smanjilo strah od dugotrajnih prekida u snabdijevanju naftom s Bliskog istoka.
Sredinom sedmice cijena nafte je snižena za više od 8% zbog ishoda međuizbora za Kongres SAD i smanjenja geopolitičkih tenzija. Potpredsjednik SAD Vance i sam predsjednik Trump javno su priznali da je upravo rat s Iranom bio ključni razlog za izborne gubitke republikanaca, što je investitorima dalo jasan znak da bi Washington mogao ubrzano tražiti diplomatski izlaz iz tog sukoba.
U četvrtak je cijena nafte nakon tri dana sniženja zabilježila povećanje zbog povratka fokusa na neizvjesnost oko rata s Iranom i korekcije očekivanja koja su uslijedila odmah nakon međuizbora u SAD.
U petak je cijena ovog energenta zabilježila blago povećanje. Glavni pokretač rasta bio je val novih napada na naftne tankere u Zaljevu i ključnom pomorskom prolazu Hormuzu. Ovi incidenti ponovo su izazvali ozbiljnu zabrinutost među investitorima u pogledu fizičke sigurnosti i prekida u snabdijevanju globalnog tržišta naftom.
Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice iznosila je 90,83 USD (EUR 81,51), što predstavlja smanjenje od 12,76% na sedmičnom nivou.

***Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice***




Cijena jedne fine unce zlata na otvaranju tržišta u ponedjeljak iznosila je 3.874,62 USD (EUR 3.471,88).
Na početku sedmice cijena ovog plemenitog metala povećana je nakon snižavanja cijene nafte i rasta optimizma da bi se mirovni sporazum mogao postići. Osim toga, došlo je i do jače potražnje za zlatom s obzirom na to da je cijena u petak pala ispod 4.000 USD. Kupovine zlata od centralnih banaka povećane su na 321 tonu u trećem kvartalu, nadmašivši nedavne uobičajene kvartalne nivoe kupovine i podigavši potražnju od početka godine na 675 tona. Najveći kupci bile su centralne banke Kine i Poljske.
U utorak je cijena zlata blago snižena usljed rasta očekivanja da će Fed zbog povećane inflacije nastaviti s povećanjem kamatne stope.
Sredinom sedmice zabilježeno je povećanje cijene nakon pada cijene nafte, održanih međuizbora i naznaka da će američka administracija smanjivati potrošnju i zaduživanje zbog gubitka vlasti u kontrolnim tijelima.
U četvrtak je cijena ovog plemenitog metala ponovo povećana zbog deprecijacije USD, pri čemu je zabilježen snažan pritisak institucionalnih kupaca, ETF-ova i centralnih banaka.
Na kraju sedmice cijena zlata zabilježila je blago snižavanje. Centralne banke su u septembru nastavile kupovati zlato, zabilježivši neto kupovinu od 61 tone, što je najveći mjesečni iznos u 2026. godini do sada. Poljska i Kina predvodile su kupovinu, a među neto kupcima našli su se i Uzbekistan, Kazahstan, Jordan, Češka i Bolivija.
Cijena jedne fine unce zlata na kraju sedmice iznosila je 4.070,80 USD (EUR 3.653,24), što predstavlja povećanje od 5,06% na sedmičnom nivou.

***Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice***




**Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)**
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.